

בבית המשפט העליון

רע"א 7815/09

בפני: כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט ס' גובראן
כבוד השופט י' דנציגר

המבקש: אופיר יונתן דוד

נגד

המשיבה: אקסלנס נשואה שרותי בורסה בע"מ

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי
בתל אביב (השופט פוגלמן) מיום 13.8.09 בע"א
1860/09.

בשם המבקש: עו"ד י' סהר-גרוס; עו"ד י' עציוני

בשם המשיבה: עו"ד א' שינדלר

פסק דין

השופט א' רובינשטיין:

א. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופט פוגלמן, בתפקידו אז) מיום 13.8.09 בע"א 1860/09, בגדרו נדחה ערעור על החלטת רשם בית המשפט (השופט זמיר, בתפקידו אז) מיום 21.6.09 (בש"א 11515/09) למחיקת בקשה לביטולו של צו עיכוב יציאה מהארץ שהוצא נגד המבקש.

עובדות והליכים

ב. ביום 7.4.09 הגישה המשיבה בקשה לביצוע שטר בסך 2,350,504 ₪, עליו היה המבקש חתום כערב. ביום 20.4.09, בטרם הוגשה התנגדות לביצוע השטר, הוציא רשם

ההוצאה לפועל (הרשם ביטון) לבקשת המשיבה צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המבקש. בהחלטה מיום 14.5.09 (הרשם לכנר) נדחתה עתירת המבקש לביטול הצו, בנימוק כי יציאתו את הארץ עלולה לסכל את ההליך נגדו. נקבע, כי גובה החוב מזה, והעובדה שמרבית עסקיו ובני משפחתו של המבקש נמצאים בחו"ל מזה, מגבירים את החשש כי לא ישוב לארץ. מנגד נאמר, כי בהתקיים תנאים וביניהם הפקדת ערבות בנקאית, תשלומים חודשיים על חשבון החוב והעמדת שלושה ערבים, יבוטל צו עיכוב היציאה. כלפי החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית משפט השלום, בגדרה התבקש בית המשפט להורות על ביטול צו היציאה ללא תנאים, ולחלופין להקל בהם. בית המשפט (השופט מ' סובל) דן בבקשת רשות הערעור כערעור, ובפסק דין מיום 31.5.09 (רצ"פ 2/09) רחה את הערעור על מרבית מרכיביו. נקבע, כי החלטת הרשם למתן הצו באה במסגרת שיקול הרעת שניתן לו בסעיף 14 לחוק ההוצאה לפועל, והיא סבירה בנסיבות. עוד נאמר, כי התנאים לביטול הצו סבירים אף הם, אולם תנאי התשלום החודשי (בסך 20,000 ש"ח) הוסר, הואיל וטרם נערכה למבקש חקירת יכולת.

ג. ביום 20.5.09 הגיש המבקש התנגדות לביצוע השטר, במסגרתה טען בין היתר כי המשיבה נהגה כלפיו בחוסר תום לב ובניגוד להסכמים והבנות מוקדמים. רשמת ההוצאה לפועל (הרשמת דהן) החליטה (החלטות מיום 20.5.09 ו-25.5.09) לעכב את הליכי ההוצאה לפועל עד למתן החלטה בבית המשפט המחוזי, אליו הועבר התיק מטעמי סמכות עניינית. רשם בית המשפט המחוזי מחק בקשה נוספת של המבקש לביטול צו עיכוב היציאה, בנימוק כי העניין נדון בפני ערכאות קודמות, וכי הבקשה נועדה לעקוף את ההחלטה או לערער עליה ללא טעם ראוי. על החלטה זו הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי (במקביל הוגשו בקשות נוספות - שנדחו גם הן - לביטול הצו או להגמשת התנאים).

ד. בית המשפט המחוזי רחה את ערעור המבקש. נקבע, כי התקיימו התנאים למתן צו יציאה מהארץ בהתאם לתקנה 384 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984. באשר לחשש הימלטותו של המבקש לצמיתות או לזמן ממושך נקבע:

"במקרה דנן קיימת הצטברות של נסיבות, אשר עשויות להצביע על קיומו חשש ובכלל זה: שיעורו הגבוה של החוב הנטען; העובדה כי המערער התגורר מתוך לישראל במשך תקופה ממושכת (למעלה מ-10 שנים), עד שהחליט לחזור עם משפחתו לארץ בשנת 2007; העובדה שהן המערער, הן אשתו ואחוזים בדרכונים זרים, לרבות העובדה כי משפחתם - הורי המערער והורי אשתו של המערער - מתגוררים בחו"ל;

מעורבותו של המערער בפעילות עסקית בתור"ל, והעדר נכסים בארץ".

עוד נאמר, כי נשמר בנסיבות איזון ראוי בין האינטרסים השונים - חרות המבקש מזה ושמירה על המשך ההליך המשפטי מזה. באשר לתנאים להסרת הצו נקבע כי ככלל הם סבירים ומידתיים, אולם בית המשפט המחוזי הקל במעט, והפחית את מספר הערבים הנדרש לשניים במקום שלושה.

בקשת רשות הערעור

ה. בבקשה הנוכחית נטען בין היתר, כי צו העיכוב הוצא לפני למעלה מתמישה חודשים, בעוד התביעה (התנגדות לביצוע שטר שהפכה לתביעה בסדר דין מקוצר) עתידה להתברר רק בחודש מארס 2010. בינתיים, כך נטען, נגרמים למבקש נזקים כלכליים נוכח היעדר מקור פרנסה, ולא הופקדה ערובה להבטחת נזקיו. הוסף, כי במתן צו כאמור יש לבחון את מכלול הנסיבות, וביניהן עוצמת החשש לעזיבה לצמיתות וסיכויי הצלחת התביעה. הוטעם, כי המבקש יצא בעבר פעמים רבות את הארץ ושב כשנדרש לכך על ידי בית המשפט; הוסף כי העובדה שמרכז חייו בארץ, מפריכה גם היא את החשש להימלטות, כי ההחלטה לאסור עליו לצאת מהארץ אינה מידתית, וכי אין בידי המבקש לעמוד בתנאים שהושתו עליו לצורך הסרת הצו.

ו. ביום 11.10.09 נתבקשה תגובת המשיבה באשר להפקדת הערבות מטעמה להבטחת נזקי המשיב. בתגובתה מיום 28.10.09 הביעה המשיבה התנגדות להפקדת ערבות כאמור, ובין נימוקיה ציינה כי נושא זה לא הועלה בערכאות הקודמות; כי המבקש אדם אמיד, ואין חשש שצו העיכוב יביאהו למצב כלכלי קשה; וכי ההחלטה אם לצאת מן הארץ תלויה בו ובקיום התנאים. כן הוסף נימוק משפטי, לפיו אין נדרשת הפקדת ערבות או ערבון מצד הזוכה בהליכי הוצאה לפועל. מנגד נעתרה המשיבה להפקדת התחייבות עצמית בקופת בית המשפט, ללא התחייבות להפקדת ערבון.

הכרעה

ז. לאחר העיון החלטתי ליתן רשות ערעור, לדון בבקשת רשות הערעור כאילו הוגש ערעור בעקבות הרשות שנתנה, ולקבל את הערעור באופן חלקי באשר לסוגיית הערבות להבטחת נזקי המבקש, כפי שיבואר להלן. החלטתי לעשות כן כדי להעמיד נושא הערובה על מכוננו בכגון דא. אולם תחילה אתייחס לעיקרה של הבקשה, קרי באשר להחלטה על הוצאת צו עיכוב יציאה נגד המבקש.

ח. כפי שצויין מעלה עניינו של המבקש נדון לכל הפחות שש פעמים בערכאות שונות – אם לא למעלה מזה – בכולן הוחלט להותיר את הצו על כנו. כידוע, רשות ערעור בגלגול שלישי, לא כל שכן שעה שבפועל עסקינן בגלגולים נוספים, תינתן רק במקרים המעלים שאלה משפטית או ציבורית חשובה אשר "חורגת מן העניין שיש לצודדים הישירים בהכרעה במחלוקת" (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123, 128). אין מקרנו נופל בגדרם של כאלה. אכן, צו עיכוב יציאה מהארץ הוא "סעד קיצוני, שמשמעותו המעשית היא הגבלה חמורה על חופש התנועה של הנתבע, העלולה לגרום לו לפגיעה בזכות חוקתית מהמעלה הראשונה" (א' גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 584 (מהדורה עשירית, 2009); ; ראו גם מ' קשת הזכויות הדיוניות וסדר הדין במשפט האזרחי (מה' 15, 2007) 879; ; ש' לוי תורת הפרוצדורה האזרחית: מבוא ועקרונות יסוד (מה' 2, 2008) 55-56), אולם סעד זה, ככל סעד זמני אחר, נועד להבטיח את המשך ההליך המשפטי ככל שייראה לערכאה המבררת. ככלל, אין מדרכה של ערכאת ערעור להתערב בשיקול דעתה של הערכאה הראשונה במתן סעד זמני, מלבד מקרים חריגים - והדבר יפה גם לענייננו (רע"א 5072/00 איזי יוגב תעשיות בע"מ נ' מסגרות האחים אבו, פ"ד נה(2) 307; רע"א 9877/08 טרוים נ' גאיזמק (לא פורסם)).

ט. ולגופו של עניין: משהוגשה התנגדות לקיום השטר אין הוראות חוק ההוצאה לפועל ותקנותיו חלות עוד, ובמקומן חלות תקנות סדר הדין האזרחי (ראו ד' בר-אופיר הוצאה לפועל-הליכים והליכות (מהדורה שישית, ערכון מס' 4 2007) 728). לכך נשוב להלן. באשר למתן צו עיכוב יציאה מהארץ, חלה תקנה 384 שזה לשונה:

"בית המשפט או הרשם רשאי, בכפוף להוראות סימן א', ליתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המשיב, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש סביר שהוא עומד לצאת מן הארץ לצמיתות או לתקופה ממושכת, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על ביצוע פסק הדין; היה המשיב תושב חוץ, לא יינתן נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ אלא בנסיבות וחריגות ומטעמים מיוחדים שיירשמו".

בית המשפט קמא קבע, כי יסודות אלה התקיימו בנסיבות, ואין לי בכל הכבוד אלא להסכים לקביעה זו. אמנם עסקינן בצו עיכוב יציאה, אשר דרישת השכנוע בקבלתו גבוהה יותר משל סעד זמני אחר (עניין טרוים, בפסקה ח והאסמכתאות שם), אולם הראיה שדרושה להוכחת חשש

סביר להימלטות אינה חייבת להיות ישירה, אלא יכולה להיות חלק ממערכת של ראיות נסיבתיות (ר"ע 558/85 אילין נ' רוטנברג, פ"ד מ(1) 553). כמצויין מעלה, בית המשפט המחוזי תיאר מערכת עובדתית רחבה המצביעה על היתכנות סבירה אם לא למעלה מזה, ליציאת המבקש מן הארץ לצמיתות או לתקופה ארוכה. אוסיף, כי העובדה שמשפחתו הגרעינית של המבקש עודנה בארץ אינה מקהה את החשש לעזיבת הארץ באופן שיכביד על קיום ההליך או על ביצוע פסק הדין, הואיל והעתקת מקום מגוריה של המשפחה בעתיד איננה בלתי אפשרית. עוד אוסיף, כי מדובר בחוב גבוה למדי שרובו המכריע טרם נפרע, ולמבקש אין נכסים בארץ להיפרע מהם בעתיד. כל אלה, כך נדמה, מחייבים את נוכחות המבקש בארץ ואינם מאפשרים ביטולו של הצו.

ערבות להבטחת נזקי המבקש

י. חרף האמור מעלה, כי הוצאת הצו יסודה בדין, סבורני כי היה על בית המשפט להידרש לנושא הערבויות להבטחת נזקי המבקש. אעיר, כי בתגובתה נתפסה המשיבה לכלל טעות, משסברה כי המקרה הנוכחי חוסה תחת חוק ההוצאה לפועל ותקנותיו. ואכן, בחוק ההוצאה לפועל אין הוראה המסמיכה את ראש ההוצאה לפועל להורות על מתן ערבות כאמור. ייתכן, מבלי לטעת מסמרות, כי אין זו השמטה מקרית, ובמקרים כגון אלה אין מקום לדרישת ערבות לטובת החייב (בר אופיר, בעמ' 374; לעומת זאת ראו בר"ע 7208/93 וייסגלס נ' וייסגלס, פ"ד מח(4) 529). ואולם משהוגשה בקשת רשות להתגונן חל סעיף 81א(ג) לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967, המורה: "לענין הדיון בבית המשפט רואים את ההתנגדות כבקשת רשות להתגונן בדיון מקוצר לפי תקנות סדר הדין האזרחי". הוא הדין כאשר למתן סעדים זמניים. כאשר נתבקשו סעדים כאמור לאחר הגשת התנגדות, יחולו תקנות סדר הדין האזרחי, ובאשר לסער עיקול זמני יחולו הוראות ייחודיות שבפרק העוסק בסדר דין מקוצר (תקנה 207). אך כאשר ניתן סער זמני בהליך ההוצאה לפועל, יעמוד הסער בעינו "כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת" (תקנה 108(ג) לתקנות ההוצאה לפועל). למקרה שלפנינו, שעניינו בקשה לביטול סעד שניתן טרם הגשת התנגדות, לא הותאם, ככל הנראה, הליך פרודורלי מפורש בחוק או בתקנות. הסער ניתן מתחילה בהתאם לחוק ההוצאה לפועל, אולם הבקשה לביטול הוגשה לפני ערכאה הנשלטת על-ידי תקנות סדר הדין האזרחי. בסופו של יום, כך דומה, על בקשה זו להידון בכפוף לתקנות סדר הדין האזרחי ובהתאם להוראות המצויות בהן, כדי להחיל על הנתבע את מכלול ההגנות שמקנות לו התקנות.

י"א. עסקינן איפוא בהוראות שבתקנות סדר הדין האזרחי, ולענייננו מפנות תקנות 384 ו-

385, לתקנה 364 שזה לשונה:

”בית המשפט לא יתן סעד זמני אלא בכפוף להמצאת התחייבות עצמית... וכן ערכות מספקת, להנחת דעתו, לשם פיצוי בגין כל נזק שייגרם למי שאליו מופנה הצו כתוצאה ממתן הצו, אם תיפסק התובענה או אם יפקע הצו מסיבה אחרת; בית המשפט רשאי לפטור מהמצאת ערכות, אם ראה שהדבר צודק וראוי, ומטעמים מיוחדים שיירשמו“.

להפקדת ערכות זו חשיבות רבה מטעמים שונים, שביניהם שיפוי הנתבע (הוא המבקש בעניינינו) בנזקים עתידיים (ע”א 732/80 ארנס נ’ ”בית אל - זכרון יעקב“, פ”ד לח(2), 645), המאמץ להבטיח כי סעד זמני לא יינתן כלאחר יד, ועריכת איזון ראוי בין אינטרסים שונים של בעלי הדין (גורן, בעמ’ 527; ראו גם קשות 825-826, 889-890; לוין 195-196). לאחר כניסתו של תיקון מס’ 6 לתקנות סדר הדין האזרחי לתוקף, על בית המשפט לוודא כי יתקיימו התנאים שבדין, ובהם התחייבות עצמית וערכות מתאימות עם מתן סעד זמני לטובת הנתבע. דומה, כי חובה זו מקבלת משנה תוקף מקום בו מתבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ - סעד הפוגע בזכות החוקתית של חופש היציאה מישראל המעוגנת בסעיף 6 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. יצויין, כי מתקין התקנות קבע במסגרת תיקון מס’ 6 כללים מחמירים באשר למתן צו עיכוב יציאה, כגון התנייה בסכום תביעה מינימלי; דרישה, כי היעדרו של המבקש לעניינינו יכביד באופן מחשי על קיום ההליך או ביצוע פסק הדין; כללים אלה אינם מצויים בסעדים זמניים אחרים, כגון צו לעיקול זמני (ראו ד’ שורץ סדר דין אזרחי-חידושים, תהליכים ומגמות 450-451 (תשס”ז)); לשיטת המחבר, השוואה זו ”משקפת את ההבדל בגישתו של מתקין התקנות לערך של חרות התנועה לעומת הערך של זכות הקניין“, ולערך החרות ניתנת עדיפות על פני ערך הקניין. סבורני כי מסקנה זו מחדרת את חשיבות מתן הערובה בהליך של צו עיכוב יציאה, וזאת להבטחת נזקיו של הנתבע, לעניינינו המבקש.

י”ב. עייתי בהכרעות הקודמות בנידון דירן ולא מצאתי התייחסות לנושא הערכות, אף שבערעור לפני בית המשפט המחוזי נתבקש מפורשות. בית המשפט רשאי אמנם - על פי הסיפה לתקנה 364 - לפטור את המבקש מהמצאת ערכות, אולם בתנאי שהדבר ”צודק וראוי ומטעמים מיוחדים שיירשמו“. בשלב זה אומר רק, כי אף שהתביעה נראית מבוססת על פניה וחרף גובה החוב, לא נבחן במקרה דנא קיומם של תנאים לפטור מערכות - עניין שיש לו משנה חשיבות נוכח טענת המבקש בדבר הנזק שנגרם ושיגרם לו בגין הוצאת הצו. כן אין בידי לקבל לעת הזאת, ובמסגרת הליך זה, את הצעת המשיבה להפקדת התחייבות עצמית. ראשית, התקנה מחייבת מתן ערכות או ערבון מלבד התחייבות עצמית הניתנת כמעט באופן מנדטורי, כחלק מתנאי הסף לבקשה (ראו שורץ, בעמ’ 466); יתרה מזאת, אין בהתחייבות עצמית לבדה כדי לעלות לכלל בטוחה ממשית להבטחת נזקי הנתבע. בית משפט זה נדרש לסוגייה זו בהקשר

אחר, של פטור מערבון בהליך ערעורי (בש"א 5385/09 עיריית חיפה נ' עמותת העדה היהודית הספרדית בחיפה (לא פורסם); שם צויין, מפי השופט גרוניס, כי הסתפקות בהתחייבות עצמית תחול "במקרים חריגים ביותר", ובהתקיים שני תנאים עיקריים: האחד, מקום בו הגוף המבקש פטור הוא בעל "גב" פיננסי איתן, והשני, כאשר מוכח כי בעל הדין לא יערים קשיים כשיידרש להשיב את ההוצאות. איני רואה במסגרת דיון זה להכריע האם יפים מבחנים אלה גם במקרה כגון דא, אולם ההיקש בין המקרים מלמדנו, כי לא בנקל תתאפשר התחייבות עצמית במקומה של ערבות מתאימה. סוגיה זו, כמו גם טענותיה של המשיבה באשר להתנהגות המבקש ומצבו הכלכלי, ראוי שיתבררו בערכאה הדיונית.

י"ג. נוכח האמור סבורני כי דין הערעור להתקבל באופן חלקי, התיק יוחזר לרשם בית המשפט המחוזי שידון בה כבקשה וסעד זמני במסגרת התביעה בסדר דין מקוצר, לשם בחינת סוגיית הערבות לטובת המבקש בגדרי צו עיכוב היציאה נגדו. אין בכך כדי לטעת כל מסמרות באשר לתוצאה, אם באשר לחריג שבסיפה תקנה 364(א) ואם באשר לגובה הערבות, אם יוחלט עליה. למען הסר ספק, צו העיכוב יישאר בתוקפו עד להחלטה נוספת בידי הרשם. על הדיון לעניין זה להיערך בהקדם האפשרי.

שופט

השופט ס' ג'ובראן:

אני מסכים.

שופט

השופט י' דנציגר:

אני מסכים.

שופט

הוחלט כאמור כפסק דינו של השופט א' רובינשטיין.

ניתן היום, ט"ז חשון תש"ע (3.11.09).

שופט

שופט

שופט

בתי המשפט

ע"א 1860/09
תאריך: 13.8.09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
בפני: כב' השופט פוגלמן עוזי

בעניין: אופיר יונתן דוד

המערער

ע"י ב"כ עו"ד פסי ועו"ד עציוני

נגד

אקסלנס נשואה שרותי בורסה בע"מ

המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד אחיקם שינדלר

פסק דין

1. ערעור על החלטת כב' הרשם א' זמיר, מיום 21.6.09, אשר הורה על מחיקת בקשת המערער לביטול צו עיכוב יציאה מהארץ שהוצא נגדו (להלן – ההחלטה).

הרקע וההליכים:

2. ביום 7.4.09 הגישה המשיבה ללשכת ההוצאה לפועל בקשה לביצוע שטר נגד המערער, בגין שטר חוב בסך 2,350,520 ש"ח (קרון), עליו חתמה חברת רולן אנרגיה בע"מ, כשהמערער חתם עליו כערב לפרעון החוב. במסגרת זו, הגישה המשיבה בקשה למתן צו עיכוב יציאה מהארץ נגד המערער, במעמד צד אחד ובטרם מסירת אזהרה. רשם ההוצאה לפועל נעתר לבקשה והורה על מתן צו עיכוב יציאה מהארץ נגד המערער. טרם שחלף המועד להגשת התנגדות לביצוע שטר, הגיש המערער בקשה לביטול צו עיכוב היציאה מהארץ לצרכי עבודה בחו"ל. בהחלטת רשם ההוצאה לפועל מיום 14.5.09 צויין, כי על עניינו של המערער חלות הוראות סעיף 14א לחוק ההוצאה לפועל תשכ"ז – 1967. עוד נקבע: "בעניינינו, משחובותיו של החייב גבוהים ביותר, מקור פרנסתו של החייב בחו"ל, הוריו והורי אשתו נמצאים בחו"ל, לחייב מעורבות בחברות בחו"ל, כאשר מנגד אין לחייב נכסים בארץ, קיים חשש ממשי, שהחייב לא ישוב לארץ". בצד האמור, ולאחר שאיזון בין חשש זה לזכות היסוד של המערער לצאת מן הארץ קבע רשם ההוצאה לפועל, כי צו עיכוב היציאה יבוטל באופן זמני, בכפוף לכך שהמערער יפקיד ערבות בנקאית להבטחת שובו לארץ, בסך 250,000 ₪; יעמיד לפחות 3 ערבים ששכרם עולה על 6,500 ₪ לחודש, וכן ערבות של אשתו. יציאתם מן הארץ של הערבים תעוכב. עוד נקבע צו חוב זמני

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו, תאריך: 20.8.09 (להלן – צו התשלומים).
נבדק ע"י

נמצא מתאים למקור

בתי המשפט

ע"א 1860/09
תאריך: 13.8.09

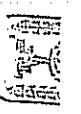
בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
כב' השופט פוגלמן עוזי
בפני:

על החלטת רשם ההוצאה לפועל הגיש המערער בקשת רשות ערעור, אשר נדונה בבית משפט השלום בהסכמה כערעור. בפסק הדין מיום 31.5.09, ציין בית משפט השלום (כב' השופט טובל), כי מאחר וטרם חלף המועד להגשת ההתנגדות, לא יהיה זה נכון לקבוע כי החוב אינו שנוי במחלוקת. עוד הוסיף בית משפט קמא: "המצב דומה יותר לבקשה לעיכוב יציאה מן הארץ של נתבע בהליך אזרחי, טרם שניתן כנגדו פסק דין וטרם שהתבררה הגנתו". על בסיס האמור, הגיע בית משפט קמא למסקנה כי הגם שטרם התבררו טיעוני המערער כנגד התביעה, קיים יסוד להניח שיציאת המערער מהארץ תסכל את ביצועו של פסק הדין. בנסיבות אלה, מצא בית משפט קמא כי אין בתנאי הערבויות שקבע רשם ההוצאה לפועל משום הכבדת יתר על המערער, למעט צו התשלומים, אשר לגביו צויין: "...כל עוד לא נערכה למבקש חקירת יכולת לא ניתן לקבוע את יכולתו על בסיס מספר שאלות שנשאל בחקירתו" (בעמ' 4).

בנסיבות אלה נקבע, כי צו עיכוב היציאה מהארץ יבוטל באופן זמני, בכפוף לכך שהמבקש ימלא אחר כל התנאים שנקבעו בהחלטת רשם ההוצאה לפועל, למעט צו התשלומים.

3. ביום 20.5.09 הגיש המערער התנגדות לביצוע שטר. בהחלטת ראש ההוצאה לפועל מיום 24.5.09, הועבר הדיון בהתנגדות לבית משפט זה, נוכח סכום שטר החוב שהוגש לביצוע. ביום 7.6.09 הגיש המערער "בקשה דחופה ומיידית לביטול צו עיכוב יציאה מהארץ", במסגרתה טען, כי מעת שהועבר כתב ההתנגדות לביצוע שטר לבית המשפט המחוזי, דינו כדין כתב תביעה בסדר דין מקוצר, ועל כן יש לדון בעניין עיכוב יציאתו של הארץ, בהתאם לתקנות הרלוונטיות בתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן – התקנות). לטענת המערער, בהתאם לתקנה 368 לתקנות, מוקנית לבית המשפט הסמכות לעיין מחדש בצו זמני שניתן, בשל שינוי נסיבות. במקרה זה, טוען המערער, הגשת ההתנגדות וטענות ההגנה הממשיות שמפורטות בה, מהווה טעם ראוי לבחינה מחודשת של צו עיכוב היציאה מהארץ – במיוחד נוכח הנחת המוצא של רשם ההוצאה לפועל, כי מדובר בחוב חלוט של המערער. עוד נטען בבקשה, כי דחיפות הבקשה נובעת מכך שהמערער עובד באיטליה ואם לא יחזור למקום העבודה, משרתו מצוייה בסכנה. המערער הוסיף והבהיר בתצהירו, כי הוא מתפרנס מעבודתו בחו"ל, ונוהג לחזור לארץ בסופי שבוע, כשמרכז חייו בישראל. לטעמו, לא הניחה המשיבה הניחה תשתית עובדתית, ולו לכאורית, בדבר קיומו של חשש סביר כי הוא עומד לצאת מהארץ לצמיתות או לתקופה ממושכת – ודי בטעם

24

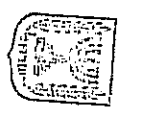
24

24

24

24

24

בתי המשפט

ע"א 1860/09
תאריך: 13.8.09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
כב' השופט פוגלמן עוזי
בפני:

זה, כדי להביא לביטולו של של צו עיכוב היציאה. עוד טען כי לא הונחה תשתית עובדתית לכך שיציאתו מן הארץ – לתקופות קצרות ולצרכי עבודה – תכביד באופן ממשי על קיום החליף או על ביצוע פסק הדין. למשיבה לא רק שלא יגרם כל נזק כתוצאה מיציאתו של המערער לחו"ל לצרכי עבודה, אלא הפוך מכך – במידת הצורך יוכל לנתב חלק משכרו לכיסוי החוב הנטען.

המשיבה מצידה התנגדה לבקשה לביטול צו עיכוב היציאה מהארץ, וטענה כי יש לדחות את הבקשה על הסף בשל מעשה בית דין – לאחר שעניין זה נדון על-ידי רשם ההוצאה לפועל ולאחר מכן במסגרת הערעור בבית משפט השלום. עוד טענה המשיבה, כי בין הצדדים קיים הסכם, לפיו לא תתקבל כל בקשה לבית המשפט, בטרם הופקד 60% מסכום החוב. לגופם של דברים נטען, כי אין כל שינוי נסיבות, כנדרש בתקנה 368 לתקנות.

ביום 21.6.09 ניתנה כאמור ההחלטה, שזו לשונה: "הבקשה נמחקה. העניין נדון והוכרע בידי רשם ההוצאה לפועל ובדין בית משפט השלום. מדובר בנסייון "לעקוף" את ההחלטה או "לערער" עליה, מבלי שפורט שינוי נסיבות כלשהו. הוצאות – לפי תוצאת פסק הדין בהתנגדות".

4. ביום 7.7.09 הוגש הערעור על ההחלטה. בהמשך, ביום 9.7.09, חזר ועתר המערער בבקשה לביטול צו עיכוב היציאה מהארץ לתקופה קצובה של 9 ימים בלבד (15.7.09-23.7.09) לצורך נסיעה עיסקית לסין. נטען כי אין ביכולתו להפקיד את הערבות הבנקאית הנדרשת, בסך 250,000 ₪ (בש"א 14002/09). בקשתו נדחתה על-ידי כב' הרשם שמואל ברוך, ביום 14.7.09. המערער הוסיף והגיש ביום 15.7.09, בקשה להמרת ערבויות אישיות של צדדים שלישיים בערבות בנקאית בסכום נוסף של 100,000 ₪ (בש"א 14448/09). בהחלטת בית המשפט (כב' השופטת ברוך) מיום 19.7.09 נקבע, כי במידה ותופקד ערבות בנקאית בסך 350,000 ₪, ניתן יהיה להסתפק בשני הערבים שהציע המערער בנוסף לערבותה של אשתו, אשר יציאתה מהארץ תעוכב כל זמן נתון שבו המערער יבקש לצאת מהארץ. בקשת המערער לעיון מחדש בהחלטה מיום 19.7.09, באופן שהמערער יוכל לצאת לחו"ל כנגד הפקדת ערבות בנקאית בלבד בסכום שייקבע, נדחתה ביום 21.7.09 (כב' השופטת

בתי המשפט

ע"א 1860/09
תאריך: 13.8.09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
כב' השופט פוגלמן עוזי
בפני:

שטופמן). בצד האמור הוסיף בית המשפט כי אם יפקיד המערער ערבות בנקאית בגובה מלוא השטר שהוגש לביצוע, ניתן יהיה לבטל את עיכוב היציאה מהארץ בלא צורך בערבויות אישיות של ערבים כלשהם.

טענות הצדדים בערעור:

5. לטענת המערער, שגה כב' הרשם כשהורה על מחיקת הבקשה מבלי לדון בה לגופה. לטענת המערער, לאחר הגשת ההתנגדות, השתנתה המסגרת המשפטית לדיון בבקשה לביטול צו עיכוב היציאה מזו שקדמה לה – החלטת רשם ההוצאה לפועל ופסק דינו של בית משפט השלום – ועתה היה על בית המשפט לדון מחדש בבקשה לביטול צו עיכוב היציאה מהארץ לפי התקנות. לעצם העניין – בענייננו לא מתמלאים התנאים הקבועים בתקנה 384 לתקנות ולפיכך דין הצו להתבטל.

המשיבה מבקשת לדחות את הערעור, תוך שהיא סומכת טענותיה על החלטה.

דיון:

6. אכן, כפי שטוען המערער, התשתית הנורמטיבית הרלוונטית בנסיבות העניין, הינה תקנה 384 לתקנות, לפיה רשאי בית המשפט להורות על עיכוב יציאתו של נתבע מהארץ: "אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש סביר שהוא עומד לצאת מן הארץ לצמיתות או לתקופה ממושכת, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על ביצוע פסק הדין...".

(ראו: די בר-אופיר, "הוצאה לפועל הליכים והלכות", מהדורה שישית, בעמ' 727).

- מדובר אם כן בארבעה תנאים מקדמיים בהם מותנית הוצאת הצו:
1. קיומן של ראיות מהימנות לכאורה לקיומה של עילת התביעה;
 2. חשש סביר כי הנתבע עומד לצאת את הארץ;
 3. היציאה מן הארץ היא לצמיתות או לתקופה ממושכת;

ישראל

בתי המשפט

ע"א 1860/09
תאריך: 13.8.09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
כב' השופט פוגלמן עוזי
בפני:

4. היעדרו של הנתבע מן הארץ עלול להכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על ביצוע פסק הדין (ראו: א' גורן, "סוגיות בסדר דין אזרחי, מהדורה שמינית, 546).
כפי שנפסק, יש לאזן בין הזכות החוקתית של הנתבע לצאת מן הארץ, ובין אינטרס הצד שכנגד להגשמת הדין המהותי [רע"א 7208/93 וייסגלס נ' וייסגלס, פ"ד מח(4) 529; בג"צ 3914/92 לב נ' בית הדין הרבני, פ"ד מח(2) 491, 506]. ניתן לעכב יציאתו של בעל דין מישראל אם קיים חשש כן ורציני כי יציאתו תסכל או תכשיל את ההליך השיפוטי או תביא למניעת ביצוע של פסק דין. על בית המשפט הדין בבקשה לשקול את סיכויי ההליך, חומרת הפגיעה שלצורך מניעתה מתייחס עיכוב היציאה, והאם קיימים אמצעים מתונים יותר, להבטחת האינטרס הראוי להגנה (שם 509). ראו גם: רע"א 6424/98 דוד נ' מפרק דגני עמירים בע"מ, פ"ד נג(1) 280.

7. מן הכלל אל הפרט: בכל שאמור בתנאי הראשון, אין מחלוקת על כך שהמערער חתם כערב על שטר החוב, נושא ההליך. בפי המערער טענות בגינן מבקש הוא לשלול את חבותו כערב. נושא חבותו של המערער מכוח אותו שטר תתברר לגופה במסגרת ההליך, ככל שתנתן רשות להתגונן. אין טענות אלה שוללות את החתימה על הערבות כראיה מהימנה לכאורה בשלב הנוכחי. נוסף אפוא ונבחן את התנאים הנוספים עליהם עמדנו. אין חולק כי המערער עתיד לצאת מהארץ. אין חולק כי העדרו של המערער מהארץ, יכביד באופן ממשי על קיום ההליך. דא עקא, שהמערער טוען, כאמור, כי אין הוא מתכוון לצאת מהארץ לצמיתות או לתקופה ממושכת, אלא לצרכי עבודה, וכי מרכז חייו בישראל. לטעמו, לא הוכח קיומו של התנאי הנדרש להוצאת צו עיכוב היציאה מהארץ – החשש כי ייצא מהארץ "לצמיתות או לתקופה ממושכת".

השקפתי היא כי במקרה דנן קיימות הצטברות של נסיבות, אשר עשויות להצביע על קיומו חשש ובכלל זה: שיעורו הגבוה של החוב הנטען; העובדה כי המערער התגורר מחוץ לישראל במשך תקופה ממושכת (למעלה מ-10 שנים), עד שהחליט לחזור עם משפחתו לארץ בשנת 2007; העובדה שהן המערער, הן אשתו אוחזים בדרכונים זרים, לרבות העובדה כי משפחתם – הורי המערער והורי אשתו של המערער – מתגוררים בחו"ל; מעורבותו של המערער בפעילות עסקית בחו"ל, והעדר נכסים בארץ.

בית משפט המחוזי ת"א-יפו
מבדק ע"י
נמצא מתאים למקור

בתי המשפט

ע"א 1860/09
תאריך: 13.8.09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
בפני: כב' השופט פוגלמן עוזי

כמובן שבכך לא נשלמה דרכנו, שכן יש לשמור על האיזון הראוי שבין האינטרסים השונים: שמירה על המשך ניהול תקין של ההליך המשפטי, ובד בבד מניעת פגיעה לא מידתית בחופש התנועה.

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי איזון כאמור אכן נשמר. בשלב הנוכחי, אין מחלוקת כי בידי המערער להפקיד ערבות בנקאית בסך 250,000 ₪, ולהעמיד שני ערבים שיענו על התנאים שנקבעו, בצד בת זוגו. המערער טוען כי אין בידו להעמיד ערב שלישי, וכך טוען הוא נגד המגבלה שהוטלה, לפיה יציאת אשתו מן הארץ מעוכבת, כל עוד הוא נמצא בחו"ל.

לא מצאתי עילה להתערב במגבלה זו, שכן אם אכן מרכז חייו של המערער ומשפחתו מצוי בישראל – כנטען על ידו – הרי עם כל אי הנוחות הכרוכה באי יכולת ליציאה משותפת של בני הזוג מן הארץ, אין מדובר במגבלה שאינה מידתית. מנגד, לא ניתן להתעלם מהחשש הממשי שאם תבוטל המגבלה, יעזבו המערער ואשתו את ישראל לצמיתות או לתקופה ממושכת, ובכך יסוכל המשך ההליך המשפטי. המגבלה מאפשרת להקהות את עצמת חשש זה. בנפרד מהמגבלה האמורה, ובכפוף למילויים של התנאים, שכאמור ניתנים ליישום, יישמר אפוא חופש התנועה של המערער ויכולתו לצאת את הארץ מעת לעת לצורך עיסוקיו. אשר לדרישה לערב שלישי – מצאתי כי נוכח הקושי לאתר ערב כזה, הרי די בתנאי של שני ערבים בנוסף לבת הזוג, בצירוף לדרישה להפקדת הערבות הבנקאית, כדי לאזן נכונה בין האינטרסים הנוגדים העומדים על הפרק.

בכפוף לתיקון זה, אינני רואה להתערב בהחלטת הרשם. לפיכך, הערעור נדחה. נוכח התוצאה, אינני עושה צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ג אב תשס"ט, 13 אוגוסט 2009
המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לצדדים.

עוזי פוגלמן, שופט

בתי המשפט

עא 001860/09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

תאריך: 10/08/2009

בפני: כב' השופט פוגלמן עוזי

בעניין: אופיר יונתן דוד

המערער

נגד

אקסלנס נשואה שרותי בורסה בע"מ

המשיבה

נוכחים: ב"כ המערער עו"ד פסי ועו"ד עציוני

ב"כ המשיבה עו"ד שינדלר

פרוטוקול

1 עו"ד פסי: אני חוזר על כל הטענות הנימוקים והאסמכתאות בהודעת הערער. אני מבקש להדגיש
 2 מספר נקודות. כפי שידוע, צו עיכוב היציאה נגד המערער הוצא במסגרת הליכי ההוצל"פ במעמד
 3 צד אחד בטרם מסירת אוהרה, וממילא בטרם שהמערער הגיש את ההתנגדות לבקשת הביצוע
 4 ובטרם העלה המערער טענות הגנה שיש לו.
 5 אני מבקש לתת לנו את יומנו בפני בימ"ש זה או להחזיר אותנו לרשם.
 6 נכון להיות המצב כרגע אחרי בקשות שונות, מרשי יכול לצאת לחו"ל תמורת הפקדת ערבות של
 7 250,000 ₪ שלושה ערבים ובת הזוג או 350,000 ₪ ושני ערבים ובת הזוג.
 8 הערבות הבנקאית מפריעה וגם כמות הערבים שצריך להעמיד. יש בעיה נקודתית עד סוף החודש
 9 עם רעייתו של המערער משום שהיא אזרחית ארה"ב, הוריה גרים בחו"ל והיא יצאה לביקור שנתי
 10 אצלם, היא תחזור ב-28 לחודש.

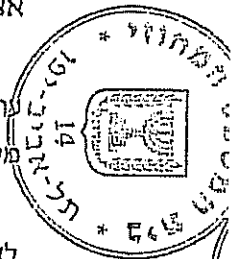
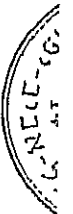
11 עו"ד שינדלר: אי אפשר שבשביל מקרה ספציפי ישנו סדרי בראשית. בתיק הזה המערער חתום על
 12 מסמך שלפני שיבוא לביהמ"ש יפקיד 60% מהחוב.

לאחר הפסקה קצרה

13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20

בית משפט המחוזי ת"א-א
 נבדק ע"י
 נמצא מתאים למקור

161 חתימת הבודק

בתי המשפט

עא 001860/09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

תאריך: 10/08/2009

בפני: כב' השופט מוגלמן עוזי

1 עו"ד עציוני: יש פער עצום בתפיסה הכללית איך אנו רואים עיכוב יציאה של נתבע ובין איך
2 שחברנו רואה זאת.
3 אנחנו הצענו לתת ערבות בנקאית של 250,000 ₪ ושלושה ערבים שיציאתם לא תעוכב, אמו שהיא
4 בעלת ממון, חמו הוא אדם בעל ממון ואישתו. כלומר, לעשות את העניין קל ופשוט, הערבות
5 הבנקאית תשב בתיק ביהמ"ש ושלושה ערבים משובחים שערבים לכך שכל שתהיה החלטה
6 שמחייבת את החייב להגיע לארץ בין אם זה לחקירת יכולת, בין אם זה לדיון בכני"ר, תהיה
7 החלטה שאומרת שבמידה ולא יגיע לצורך העניין יש ערבות.

8
9 עו"ד שינדלר: אם המערער כפי שציין חברי עו"ד עציוני, לאחר שיינתן פס"ד יזומן לחקירת יכולת
10 הוא יראה שהוא לא מרוויח שקל, כי הוא לא מרוויח שקל, הוא רק עושה עסקים לחותן שלו כמו
11 שעשה עד היום. וגם היום אין חולק שבמהלך השנים יש מושג שנקרא קבוצת רוזין, קבוצה
12 שמנהל אותה המערער, היא מורכבת מהחותן שלו שיושב בארה"ב, העיתונות מלאה בעסקיהם
13 אבל המערער לא מכחיש את זה, הוא היה הדירקטור עד לפני כשבעיים באותה חברה שקבוצת
14 רוזין השקיעה בה כסף והוא התפטר. למשפחת רוזין אין בעיה להביא פעם בשנה מטוס מנהלים
15 שיביא אותו לארץ לחקירת יכולת ולבדיקה בכני"ר ויחזור עם מטוס המנהלים. אומר לנו בייכ
16 המערער אמו בעלת ממון רב, חמו הוא אדם בעל ממון ואישתו היא בת של בעל ממון. כלומר, אין
17 בעיה לתת את הערבויות.

18 יש החלטה של ביהמ"ש המחוזי שקיבל את אחת מששת הבקשות שהגישו ואמר שמאחר ולא
19 הכחישו שהם משפחה בעלת ממון הם לא צריכים צווי יציאה מהארץ, הם צריכים להפקיד כסף.
20 זו האופציה הכי מועדפת עליהם. הם מנסים להוכיח שמשפחת רוזין "תעשה שריר" לביהמ"ש,
21 תגיש ערעור ובסוף תנצח את המערכת המשפטית.

22 רק אם יהיה עיכובי יציאה מהארץ המערער ומשפחתו ישארו כשמרכז חייהם בארץ ויעבדו
23 מהארץ וירוויחו כסף בארץ ואני אוכל בבוא היום לנהל את התיק ולגבות את הכסף.
24 אני מתעקש שיהיה עיכוב יציאה לארץ לאישתו משום שאם לא יהיה הם יסעו לחו"ל ויעזבו את
25 הארץ, כפי שלא היו לפני שנתיים ו-10 שנים.

26 המערער תושב ישראל שנתיים וגר בוילה, הוא לא קנה בכוונה בית כדי שמרכז חייו לא יהיה
27 בארץ, הוא לא רכש שום דבר בארץ. הוא רוצה לגור בחו"ל ומבקש להראות כאילו אינו מרוויח
28 כסף.

29

נ 5

54

55

54

בתי המשפט

עא 001860/09

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

תאריך: 10/08/2009

בפני: כב' השופט פוגלמן עוזי

1 עו"ד פסי: חברי כותב ואומר עובדות מכאן ומכאן, אין שום תצהיר שמגבה לכל אורך ההליכים
 2 פה, הם לא הגישו תצהיר חוץ מהתצהיר הראשוני שבו אמרו משהו סתמי לחלוטין, ולא בכדי. הם
 3 נמנעים מלהגיש תצהיר כי אלו השערות של חברי, אבל אין שום גיבוי של תצהיר פה.
 4 לגופו של עניין – המערער הוא תושב הארץ. הוא גר שנים בחו"ל וחזר לארץ עם משפחתו וילדיו.
 5 יש לו ילד מנישואים ראשונים שגר בארץ.
 6 משפחת אישתו אמידה אבל זה לא אומר שהם צריכים לפרוע את החוב הנטען שלו. אין שום
 7 חזקה כזאת שכשיש משפחה עשירה היא צריכה לממן אותו.
 8
 9 עו"ד שינדלר: אני אסכים לוותר על ערב אחד שהוא לא אישתו וכנגד הערב הזה הוא יתן שיק של
 10 עצמו, בארה"ב לאן שהוא נוסע לעבוד, והשיק יהיה בביהמ"ש, אם יברח השיק יאפשר לי לפעול
 11 נגדו בחו"ל.
 12

החלטה

נדחה לעיון.

17 ניתנה היום כ' באב, תשס"ט (10 באוגוסט 2009) במעמד הצדדים.

19 עוזי פוגלמן, שופט

בית משפט המחוזי ת"א-יפו
 נבדק ע"י
 נמצא מתאים למקור

161 חתימת הבדק

